

APSTIPRINU
Skrīveru Mūzikas un mākslas
skolas direktore _____

Iveta Biķerniece
2018. gada 3. septembrī
Rīk. Nr.70/1-7

Skrīveru Mūzikas un mākslas skola
Vizuāli plastiskā māksla
Gleznošana

Mācību priekšmeta programma izstrādāta metodiskās komisijas
2018. gada 21. augusta sēdē, pieņemta pedagoģiskās padomes sēdē
2018. gada 30. augustā, protokols Nr.3.

Mācību priekšmeta programmu
izstrādāja pedagogi:

I. Melne
V. Klints

2018.

Skrīveru Mūzikas un mākslas skolas profesionālās ievirzes Izglītības programma *Vizuāli plastiskā māksla pamatizglītības pakāpei*

Mācību priekšmeta **GLEZNOŠANA** programma

Apjoms - 280 stundas

Mērķi:

Mācību mērķi izriet no profesionālās ievirzes izglītības programmas „Vizuāli plastiskā māksla”.

Apgūt glezniecības pamatprincipus, glezniecības stilus, veidus un paņēmienus, prast tos praktiski pielietot. Apgūt dažādas glezniecības tehnikas un individuāli un radoši attīstīt apgūto. Sagatavot iestājamai vidējā mācību iestādē.

Uzdevumi:

2.māc.gadā: Iepazīties ar gleznošanas pamata principiem, veidot un attīstīt prasmes un iemaņas rīkoties ar gleznošanas piederumiem un prasmes. Iepazīties ar pamatkrāsām un, tās savstarpēji jaucot, prast iegūt atvasinātās un papildkrāsas. Noskaidrot un attēlot lokālās krāsas vienkāršos uzstādījumos. Pielietot iegūtās zināšanas tematiskos, fantāzijas darbos un gleznojot no dabas.

3.māc.gadā: Nostiprināt zināšanas krāsu atšķiršanā un pazīšanā, daudzveidīgu nianšu iegūšanā jau sarežģītākos uzdevumos. Izmantot iegūtās zināšanas tematisku darbu un radošas iztēles darbu gleznošanā no dabas, kopijās un reprodukciju interpretācijās, veidojot dažāda rakstura krāsainu formu kompozīcijas.

4.māc.gadā: Prast noskaidrot priekšmetu lokālās krāsas un tonālās attiecības. Veikt īstermiņa uzdevumus attēlojot priekšmetu krāsu un gaismēnas, prast risināt tumši- gaišā attiecības divu toņu vai melnbaltos gleznojumos. Apgūt vienkāršu ģeometrisku priekšmetu un fona, gaismu un ēnu attiecības, prast attēlot vienkāršu ģeometrisku priekšmetu formu ar gaismēnas palīdzību; Prast attēlot ģeometrisku priekšmetu silto un vēso toņu attiecības atkarībā no apgaismojuma veida un novietojuma.

5. māc. gadā: Apgūt ģeometrisku un sadzīves priekšmetu apjoma un telpiskuma attēlošanu. Iepazīties ar apjomīgu priekšmetu gaismēnas attiecībām atkarībā no apgaismojuma intensitātes, atšķirt priekšplānu, vidus plānu, tālāko plānu. Rast priekšstatu par spīdumu un refleksiem. Apgūt dekoratīva un plastiski apjomīga gleznojuma veidošanas paņēmienus.

6. māc. gadā: Attīstīt prasmi strādāt ne vien ar gvaša, arī ar akvareļkrāsām un pasteļkrāsiņiem. Apgūt dažādu sadzīves priekšmetu materialitātes attēlošanu, izmantojot dažādus glezniecības paņēmienus. Iepazīties ar dažādu virsmu faktūru un krāsu īpatnībām dažādu virsmu attēlošanā. Turpināt apgūt gaismas un krāsu perspektīvi.

7. māc. gadā: Nostiprināt iepriekš apgūto, pilnveidot zināšanas dažādās mākslas nozarēs, to attīstībā, veikt praktiskus vingrinājumus un radošo darbu. Iepazīties ar glezniecības tehnisko līdzekļu daudzveidību, apgūt akrila glezniecības pamatus vērst uzmanību uz darba pabeigtības pakāpi. Attīstīt patstāvīgas radošā darba spējas, izstrādājot nobeiguma darba projektu un to realizējot.

**Mācību priekšmeta GLEZNOŠANA programmas satura apguves
secība
2.,3.,4.,5.,6.,7.māc.gads**

Māc.gads	Tēmas secība pa mācību gadiem	Stundu skaits	Sasniedzamie rezultāti, zināšanas, prasmes un iemaņas
2.	<p>1. Vingrinājumi gleznošanas iemaņu un prasmju veidošanai.</p> <p>2. Sižetiskie, tematiskie darbi.</p> <p>3. Klusās dabas gleznojums (lokālās krāsās)</p> <p>4. Radošas iztēles gleznojums.</p>	35	<p>Prast gleznot vienkāršus krāsu iekļāšanas darbus.</p> <p>Prast attēlot vienkārša priekšmeta lokālo krāsu.</p> <p>Iegūtās prasmes mācēt pielietot radošajā darbā.</p> <p>Prast iegūt pamatkrāsas, atvasinātās krāsas.</p>
3.	<p>1. Klusās dabas gleznojums lokālās krāsās.</p> <p>2. Sižetiskie, tematiskie darbi(ainava, arhitektūra cilvēki).</p> <p>3. Gleznojumi pēc reprodukcijas.</p> <p>4. Radošas iztēles gleznojums.</p> <p>5. Dabas formu studijas-ziedi, augļi, dzīvnieki.</p>	35	<p>Prast uzgleznot vienkāršu sadzīves priekšmetu uzstādījumu lokālajās krāsās.</p> <p>Gleznot sižetiskus, tematiskus darbus, ietverot cilvēkus, dabu, arhitektūru.</p> <p>Gleznot vienkāršas reprodukciju interpretācijas.</p> <p>Studēt dabas formas un prast tās attēlot ar dažādām glezniecības tehnikām.</p>
4.	<p>1. Tonāls klusās dabas gleznojums.</p> <p>2. Sižetiskie, tematiskie darbi(ainava, arhitektūra).</p> <p>3. Radošas kopijas.</p> <p>4. Dekoratīvs kolorīta, faktūru gleznojums.</p> <p>5. Radošas iztēles gleznojums.</p> <p>6. Dabas formu studijas - ziedi, augļi, dzīvnieki.</p>	35	<p>Prast attēlot vienkāršu tonālu klusās dabas gleznojumu, ievērojot tonālās un lokālās krāsas. Veidot radošas kopijas.</p> <p>Vienkāršu ģeometrisku priekšmetu attēlošana caur silti- vēsajām toņu attiecībām.</p> <p>Dabas formu pētīšana, krāsu uzmetumi.</p>
5.	<p>1. Tonāls klusās dabas gleznojums.</p> <p>2. Stilizēts vai dekoratīvs (kolorīta, faktūru) gleznojums</p> <p>3. Dabas formu studijas-ziedi, augļi, cilvēki.</p> <p>4. Sižetiskie, tematiskie darbi(ainava, arhitektūra).</p> <p>5. Radošas iztēles gleznojums.</p>	35	<p>Gleznot klusās dabas uzstādījumu, ievērojot tonalitāti, lokālo krāsu, gaismēnas. Ievērot priekšmeta spīdumu un refleksu, mēģināt attēlot savā darbā. Faktūru un krāsu attēlošana dekoratīvā gleznojumā. Radošas interpretācijas par pamatu izmantojot kopijas.</p>
6.	<p>1. Tonāls klusās dabas gleznojums.</p> <p>2. Dabas formu studijas.</p> <p>3. Radošas iztēles gleznojums.</p>	35	<p>Prast attēlot jau sarežģītākas klusās dabas uzstādījumu, atbilstoši gaismas intensitātei.</p>

	4.Vingrinājumi akvareļa tehnikā un ar pastelkrāšņiem- 5.Ainava. 6.Radošās kopijas. 7.Monohroms vai divu toņu gleznojums.		materialitātei. Studēt dabas formas. Gleznot ainavu, ievērojot plānu atšķirību. Veidot patstāvīgi radošas kopijas. Vingrināties gleznot ar akvareli un pastelkrāšņiem.
7.	1.Ideju skices studijas, īstermiņa gleznojumi dažādās tehnikās. 2.Praktiski vingrinājumi, kopijas un radoši pētniecisks darbs dažādās glezniecības tehnikās . 3.Klusā daba ar sadzīves priekšmetiem, papildināta ar augļiem vai dārzeņiem tonāli noskaņotā gammā. 4.Noslēguma darbs-klusā daba ar sadzīves priekšmetiem, papildināta ar augļiem vai dārzeņiem tonāli noskaņotā gammā. 5.Nobeiguma darba izstrāde. Nobeiguma darbu audzēknis izstrādā atbilstoši savai iecerei, izvēloties attiecīgo mācību priekšmetu vai arī apvienojot vairākus	70	Nostiprināt iepriekš apgūto, pilnveidot zināšanas dažādās mākslas nozarēs, to attīstībā, veikt praktiskus vingrinājumus un radošo darbu. Prast attēlot klusās dabas uzstādījumā lokālo krāsu, silti- vēsās attiecības, materialitāti.

Mācību sasniegumu vērtēšana.

Zināšanas un prasmes vērtē 10 baļļu sistēmā. Vērtēšanā ietver konkrētā uzdevuma un prasību izpratni, tehnisko izpildījumu, darba galarezultātu. Sk. pielikumu Nr. 1)

Mācību darba formas:

mācību stunda, kurā apvienojas teorētisko zināšanu apguve ar praktiskiem vingrinājumiem un paveiktā darba analīzi.Mācību stundu organizēšanā tiek pielietotas:

vispārīgās mācību formas:

apmācība grupā, lai iegūtu jaunas zināšanas meklējumu darbības ceļā, nostiprinātu apgūto un sasniegtu augstāko mācības apguves līmeni;

individuālā apmācība, lai veicinātu individuālo darbu un mācītos pielietot apgūtās zināšanas, lai novērstu robus zināšanās un padziļinātu tās.

konkrētās mācību formas: (mācību nodarbība, konsultācijas, lekcija, video demonstrējumi, skates, izstādes, ekskursijas).

Mācību darba metodes:

jautājuma jeb sokrātisko, lai veicinātu skolēnu izziņas spēju attīstību ,stimulētu skolēnu radošo procesu, attīstītu viņa prasmi izmantot zināšanas, formulēt domu un argumentēt viedokli;

atklājuma, lai padziļinātu skolēnu interesi par mācību priekšmetu, uzlabotu radošos sasniegumus, attīstītu domāšanu un prasmi patstāvīgi plānot, pieņemt lēmumus, izmantot dažādus informācijas avotus;

norādošo jeb direktīvo, lai sniegtu informāciju daudziem skolēniem vienlaicīgi un īsā laikā iepazīstinātu ar lielu informācijas apjomu.

Mācību darba paņēmieni:

saruna – dod iespēju skolēniem un skolotājam paust savu atšķirīgo pieredzi par konkrēto tēmu vai atšķirīgiem vērojumiem;

diskusija – ļauj noskaidrot atšķirīgus viedokļus kādas problēmas vai idejas risinājumā;

prāta vētra – veicina ideju radīt grupā;
spēle – atdzīvina darba procesu un rada darbam labvēlīgu atmosfēru;
pētījums – ļauj izpētīt kādu tēmu, kādas lietas uzbūvi vai tās iespējamās formas;
projekts – lieto patstāvīgu vai grupas darba pētījumu veikšanai par kādu pašu izvēlētu problēmu;
eksperiments – ļauj patstāvīgi atklāt ko jaunu;
radošs individuāls darbs – ļauj patstāvīgi īstenot savas radošās ieceres;
radošs darbs grupās – nodrošina vienlīdzīgas piedalīšanās iespējas;
stāstījums – ļauj strādāt ar visu grupu vienlaicīgi;
demonstrējums – dod iespēju iepazīstināt ar jaunām mākslas tehnikām, paņēmieniem, tehnoloģiju;
stāsta sacerēšana – dod ierosmi par kāda mākslas darba vai reprodukcijas stāsta sacerēšanu;
darbu mape – liek darbus apkopot ilgākā laika periodā.

Mācību darbam nepieciešamais aprīkojums, mācību tehniskie līdzekļi, materiāli, instrumenti un uzskates līdzekļi:

Aprīkojums:

- podesti uzstādījumiem;
- prožektoru uzstādījumu apgaismošanai;
- molberti un taburetes ;
- skapis, plaukts gleznojumu, studiju, skiču, mācību un uzskates līdzekļu glabāšanai.
- kubs, cilindrs, lode, konuss, paralēlskalni, piramīdas, prizmas, cilindri, ģipša galvas detaļas, ģipša galvas, drapērijas, krāsoti kartoni, dažādas materialitātes un apjoma sadzīves priekšmeti, dārzeņi, augļi, ziedi u. c.
- papīrgrozis; izlietne;
- tāfele;
- paliktņi, paletes;
- ūdens trauki.

Mācību tehniskie līdzekļi:

projektors, dators, fotoaparāts.

Materiāli un instrumenti:

- guaša, akvareļu, eļļas, akrila, krāsas;
- zīmuļi (dažādas cietības), ogle, tuša, pastēļi (dažāda veida);
- skiču, zīmēšanas, akvareļu u. c. papīri;
- gruntēti kartoni, audekli;
- saru, akvareļu, grafikas otas (dažāda izmēra) u. c. gleznošanas instrumenti.

Uzskates līdzekļi:

- gleznojumu fondu materiāli;
- paraugi, shēmas, reprodukcijas u. c.

Izmantojamās literatūras saraksts:

- Sresan & Sternan Henri Matisse
- Klusā daba, Rīga, 1986
- Laikmeta liecinieki, Glezniecība, LMS
- Tashen, Masterpieces of Western Art

- Pēteris Postažs, Sarunas ar sevi
- Latviešu mūsdienu akvarelis
- Dž.Mārtina Rokasgrāmat zīmēšanā un gleznošanā.
- Toulouse Lautrec "Grange Books" 2003.
- Eduards Kļaviņš Latviešu portretu glezniecība 1850-1916. 1996.
- Latviešu glezniecība. Pirmspadomju periods 1981.
- Latviešu Padomju akvareļglezniecība./ sast.aut.kolekc. 1974.
- Jānis Valters. Reprodukciju albums./ sast. K.Sūniņš 1978.
- Rūdolfs Pinnis. Glezniecība./ sast. P.Zirnītis 1990.
- Latviešu pastelis./ sast. R.Šmagre
- Janis Rozentāls./ sast. I.Pujāte
- Latvijas māksla 20. gadsimts
- Mākslinieku Skulmes 20.gs. Latvija
- mākslas skolām. – Rīga, 1986.
- Džūdijs M. Zīmēšana un gleznošana. – R: Zvaigzne ABC,1993.
- Hajo Duchting Cezanne – Taschen 1999.
- Ingo F. Walther, Rainer Metzger Vinsent van Gogh – Taschen 1997
- Ivanovs M., Lāce R. Latviešu Padomju glezniecība. – R.: Liesma, 1985.
- Kagaine Z. Tēlainā domāšana vizuālajā mākslā. – R: Zvaigzne ABC, 1999.
- Jākobsone S. Gleznošana. – Rīga, 1990.
- Kavacs V. Mākslas valodas pamati. – R: Zvaigzne ABC,1999.
- Karasā R., Markadē I. Mākslas enciklopēdija Glezniecības virzieni - R: Jumava, 2002.
- Slava L. Edvards Grūbe. – R.: Liesma, 1988.
- Zirnītis P. Rūdolfs Pinnis. – R.: Liesma, 1990.
- Veinbahs K. Krāsu pasaule. – R: Zvaigzne ABC,1998.

Vērtēšanas kritēriji

Balles	Vērtējuma skaidrojums
10 balles (izcili)	Prot plānot idejas īstenošanai paredzēto laiku, patstāvīgi izvēlas darbam nepieciešamos materiālus, uzdevumu veic ar radošu pieeju un izprot paša radītās idejas vērtību.
9 balles (teicami)	Audzēknis parāda nevainojamas zināšanas, augsti attīstītas domāšanas un radošā darba prasmes.
8 balles (ļoti labi)	Uzdoto veic apzinīgi, parāda labus dotumus, kā arī ir attīstītas gribas īpašības, darbos parādās radošo spēju iezīmes, spēj aizstāvēt savu viedokli.
7 balles (labi)	Audzēknis prot zināšanas un prasmes izmantot pēc parauga, uzdoto veic apzinīgi, strādā patstāvīgi, zināšanās un prasmēs sastopami nesvarīgi trūkumi.
6 balles (gandrīz labi)	Audzēknis zina pamatprincipus, taču iemaņas un prasmes ir nepietiekoši stabilas un pārliecinošas (nespēj patstāvīgi veikt uzdevumu, bieži lūdz konsultāciju).
5 balles (viduvēji)	Pamatvilcienos apgūta mācību programma, taču zināšanās un prasmēs ir daudz trūkumu, uzdoto veic inerti.
4 balles (gandrīz viduvēji)	Mācību programma apgūta aptuveni 50% apjomā. Zināšanas un prasmes ir nestabilas, neatšķir būtisko no mazsvarīgā, uzdoto veic bez īpašas intereses.
3 balles (vāji)	Zināšanas, prasmes un iemaņas apgūtas virspusēji, tās ir nepietiekošas. Audzēknis pieļauj daudz kļūdu, neizpilda skolotāja norādījumus.
2 balles (ļoti vāji)	Apgūtas atsevišķas zināšanas, prasmes un iemaņas, bet nav spēju tās praktiski izmantot. Nav intereses par mācībām.
1 balle (ļoti, ļoti vāji)	Nav izpratnes par priekšmeta būtību un iemaņām tajā.